

עת"א 9632/05/21 - גור אריה המל (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 9632-05-21 המל(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג
עותר	גור אריה המל (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

העותר, מרצה מאסר עולם לא קצוב, החל מיום 2.11.1998, הלין בעתירתו כנגד מספר נושאים, שעניינם התנהלות המשיב בניגוד להוראות חוק חופש המידע.

בהחלטתי מיום 9.12.21, לאחר קבלת כתב התשובה, קבעתי, כי העתירה תתמקד בתעריף צילום המסמכים.

לטענת העותר, תעריף צילום המסמכים - 0.35 ₪ לדף, שנקבע בנוהל המשיב, חורג מהתעריף הקבוע בחוק חופש המידע. לשיטתו, תעריף זה ולא תעריף פנימי (מכח נוהל 05-0001), אמור לחול גם על צילום מסמכים רפואיים, סוציאליים ומנהליים מתיקו האישי בשב"ס. העותר מלין, כי המשיב מנסה להתחמק מכפיפותו לחוק חופש המידע, וכי שירות בתי הסוהר, בהיותו גוף רשמי במדינת ישראל, כפוף לחוקיה ולתקנותיה, ואינו רשאי להחריג עצמו. עוד הפנה העותר, לסעיף 6(א) לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999, לפיו מידע שמבקש אדם אודות עצמו וזכויותיו, פטור, מאגרת בקשה, ומאגרת טיפול, בעד ארבע שעות עבודה, החל מהשעה הרביעית.

המשיב ביקש לדחות את העתירה, שכן לטענתו, תעריף הקבוע בחוק חופש המידע נוגע להעתקת מסמכים כלליים של רשות ציבורית, ולא למסמכים אישיים. עוד הפנה לתעריפון משרד הבריאות, לצילום מסמכים רפואיים, הגבוה משמעותית מתעריף המוזל שנקבע בנוהל שב"ס.

דין והכרעה

עיינתי עיין היטב בטיעוני הצדדים, ובמסמכים הרלוונטיים, ולאחר בחינת הטענות, מצאתי כי יש לדחות

העתירה.

נקודת המוצא של העתירה, היא כי כל חומר שמתבקשת העתקתו מרשות ציבורית כפוף לחוק חופש המידע, והתעריף הקבוע בו. מדובר בהנחה שגויה ומנוגדת ללשון החוק והתקנות, המתעלמת מהבחנה בין בקשה להעתקת מסמכים כלליים מרשות ציבורית, אותה רשאי להגיש כל אזרח מכוח חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), לבין בקשה להעתקת מסמכים אישיים מכוח תקנות ונהלים שונים, שם נקבעים התעריפים בהתאם למיהות הרשות, המבקשים וסוג המסמכים שמבוקשת העתקתו.

דין העתקת מסמכים כלליים מרשות ציבורית

חוק חופש המידע התשנ"ח-1998, תכליתו להגיש לציבור **מידע ציבורי**, החוק קובע, כבר בסעיף 1 שבו, את כלל היסוד בדבר חופש מידע: **"לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה"**. זכותו של הציבור לחופש גישה למידע המוחזק בידי רשויות הציבור, באה לקדם את תרבות השלטון, ואת יכולתו של הציבור לפקח על פעילותן של רשויות השלטון" (ראו ע"מ 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מדינת ישראל ואח', פ"ד נח(1) 465). חובתה של הרשות להעמיד לעיון הציבור את המידע שברשותה נגזרת ממעמדה כנאמן המחזיק במידע בנאמנות עבור הציבור, **"מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשות...וממילא אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה (שם)**. מדובר, ברגיל ובכפוף למגבלות, במידע בעל אופי ציבורי מרשויות השלטון, בכל הקשור לפעילותן בנושאים, שבאחריותן.

באשר לדרכי עיון והפקת מידע מרשות ציבורית, נקבע בסעיפים 1-3 לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999 תעריף להפקת מידע, ולפיו **"אגרת הפקה של מידע בכתב, תהיה בסכום של 0.20 שקל חדש לכל עמוד צילום או עמוד פלט מחשב שהופק..."**. בהתאמה להוראה זו, נקבע בפקנ"צ 01.15.00, המסדירה את אופן מסירת מידע לאסירים בהתאם להוראות חוק חופש המידע, כי **"אגרה בעד איתור, טיפול והפקת מידע לפי חוק חופש המידע, תקבע בהתאם לקבוע לתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1999" (שם, סע' 14)**.

זהו הדין באשר לכל אזרח, לרבות אסיר, המגיש בקשה, מכוח החוק, לקבלת מידע מרשות ציבורית.

תעריף האגרה להפקת מידע מכוח חוק חופש המידע, נקבע בנוהל שב"ס בכפוף להוראת החוק ובהתאם לאגרה הקבועה בתקנות, ואינו חורג ממנו.

דין העתקת מסמכים אישיים

הדין שונה, באשר להעתקת מסמכים אישיים. בכל הקשור למסמכים, שגילויים מהווה פגיעה בפרטיות, כך בין היתר, רשומות רפואיות מתיקו של אזרח ספציפי, נקבע בהוראת סעיף 8 לחוק, כי מדובר במידע שאין למסרו. הוראה זו מתיישבת עם תכלית החוק.

העתקת מסמכים אישיים מוסדרת ע"י כל רשות ציבורית בהתאם לנוהל. המשיב, מחזיק ברשותו מידע אישי של אסירים, הנוגע למהלך מאסרם, וכולל מידע רפואי, סוציאלי, טיפולי, משמעותי, וכיו"ב. חלק מן המסמכים הם גלויים, ומותרים להעתקה על ידי האסיר, וחלקם חסויים, המותרים לעיון על ידי סגל המשיב בלבד.

אופן העתקת מסמכים הנוגעים לענייניו של האסיר, מפורט ומוסדר בנוהל 05-0001, "**הטיפול בבקשת אסיר להעתקת מסמכים**". הנוהל חל אך בנוגע להעתקת מסמכים אישיים מתיקם המנהלי של אסירים (סעיף 1.4 לנוהל, מפנה בבקשות בנושאי חופש המידע, להוראות פקנ"צ 01.15.00).

סעיף 4.20 לנוהל, מסדיר את עלויות התשלום עבור הצילומים. כך סעיף 4.20.1 קובע, כי התשלום יהא על חשבון האסיר, וינוכה מחשבון הקנטינה האישי שלו. בהתאם לסעיף 4.20.2, על האסיר לאשר בכתב, עובר להעתקת המסמכים, את בקשתו ואת אישורו לניכוי הסכום מחשבוןו כאמור.

תעריף הצילום מעוגן בסעיף 4.20.6 לנוהל, אשר קובע כי "**תעריף העתקת המסמכים ייקבע עפ"י תחשיב שיתעדכן מעת לעת ע"י מחלקת הרכישות בשב"ס**".

התעריף הרלוונטי לענייננו, עומד על 0.35 אגורות לדף, כנטען בעתירה. לפיכך, חיוב העותר עבור העתקת תיקו הרפואי בהתאם לתעריף הנוהל נכון וצודק, ואין מקום להתערב בו. אדרבא, מדובר בתעריף מתון ומסובסד הנמוך משמעותית מתעריפון משרד הבריאות, אליו הפנה המשיב. כך, ברגיל, אזרח שאינו אסיר ישלם תעריף גבוה משמעותית מזה שנקבע בעניינו של אסיר (צילום רשומות רפואיות, נקבע בתעריפון משרד הבריאות, בהתאם לתקנות זכויות החולה (תשלום מרבי בעד מסירת העתק רשומה רפואית או עיון בה), תשע"ט-2019, לפיו, המבקש להעתיק רשומה רפואית, יישא בעלות של 111 ₪ עבור עשרה עמודים ראשונים, בעוד עלות צילום דף אחד, על פי תעריף המשיב, היא 0.35 ש"ח, ללא אגרת טיפול נוספת). **גם בטענתו הנוספת של העותר, כנגד תשלום אגרת טיפול, אין ממש.** המשיב אינו מחייב אסירים בגין אגרות בקשה וטיפול.

סוף דבר, אני דוחה את העתירה, לאחר שמצאתי, כי לא נפל פגם בתעריף הקבוע לצילום מסמכים אצל המשיב.

ניתן היום, י"ז טבת תשפ"ב, 21 דצמבר 2021, בהעדר
הצדדים.